

VWG Nieuwsbrief 16 maart 2020

De Nieuwsbrief van de Vereniging voor Waterstaatsgeschiedenis verschijnt 1 x per maand rond de 15^e van de maand.

VWG Bestuur:

Uit het bestuur: op 26 februari vergaderde het bestuur. Bertus Wouda maakte bekend zich om persoonlijke redenen niet opnieuw verkiesbaar te stellen.

Het bestuur spreekt waardering uit voor de redactie van het tijdschrift en heeft Carla de Wilt bereid gevonden om als bestuursvertegenwoordiger de vergaderingen van de redactie bij te wonen.

Hans Pluckel zal het bestuur vertegenwoordiger bij SSF (Stichting Schilthuis Fonds) tot aan het moment dat er een nieuwe voorzitter voor de VWG is gevonden.

De volgende bestuursvergadering is op 20 mei

VWG data:

Aankondiging van de 62^e VWG excursie:

Voorjaarsexcursie: 4 juni 2020

Waterschap Rijn en IJssel (Doetinchem) te gaan. Het bekenstelsel in de Achterhoek is een aandachtspunt.

Najaarsexcursie: 2 oktober 2020: Dordrecht: Meerlaagse Veiligheid

Vincent Erdin en Pieter Jan Hofman

Excursiecommissie

Website:

De vereniging heeft een website die te vinden is via de zoekterm:

Waterstaatsgeschiedenis.nl

Op de website zal een verwijzing worden opgenomen naar de hoogheemraad- en waterschappen en specifiek naar het beleid ten aanzien van Cultureel Erfgoed.

Als er geen document digitaal beschikbaar is dan zal er een korte omschrijving worden opgenomen waaruit het cultureel erfgoed bestaat.

Algemeen

In het Eigen Huis Magazine baart Rutger Bregman opzien met de uitspraak dat de „Randstad een enorme badkuip is die ieder jaar verder wegzak, terwijl het water stijgt: .

Of dat opzienbarend nieuws is is maar de vraag. Reikten de pompen van de stoomgemalen van de Haarlemmermeer in 1852 nog tot – 4,50 meter NAP, de vijzel van het gemaal Koning Willem I gaat in 2001 tot – 5,5 m NAP. Dan kan het nauwelijks een verrassing zijn dat de bodem daalt.

Wat Bregman met zo/n uitspraak denk te bereiken is onduidelijk. Na de meest recente overstromingen van de rivieren in 1995 en 1997 wordt er al enorm veel werk uitgevoerd, en is

voor een deel al afgerond. Daar hebben inwoners die bij de grote rivieren inmiddels profijt van omdat de overloopgebieden volop in gebruik zijn bij de hoge waterstanden.

Op de website zijn 2 afbeeldingen te zien van die hoge waterstand.

Vorig jaar juni werd de Voorjaarsexcursie gehouden in het Nationaal Baggermuseum in Sliedrecht. De baggerwereld verkeert nu zwaar weer door de PFAS discussie die kort aan de orde kwam tijdens de lezing die wethouder Scheringa tijdens de Najaarsexcursie in Steenwijk hield.

De verwachting van een groot waterbouw en baggerbedrijf uit Sliedrecht is dat alles pas weer in 2022 normaal zal zijn en dat de opdrachten volgens de nieuwe richtlijnen uitgevoerd kunnen worden.

Waterschap Noorderzijlvest (Groningen)

Op de website is tevens een bijdrage te lezen over het Cultureel Erfgoedbeleid van het waterschap Noorderzijlvest, met afbeelding.

Waterschap Drents Overijsselse Delta (Zwolle)

De bouw van een nieuwe RWZI in Echten komt fors duurder uit dan was begroot: 36 miljoen euro in plaats van 15 miljoen euro. De forse kostenstijging is een direct gevolg van de stikstofdiscussie. Het DB van DOD wil volgende maand een nieuw en haalbaar voorstel aan het AB voorleggen.

Waterschap Rijn en IJssel (Doetinchem)

Tussen Almen en Borculo wordt er gefaseerd aan de rivier de Berkel gewerkt. Het moet weer een dynamische rivier worden. Bij Lochem is een boomgaard aangeplant en een waterberging aangelegd. Op Landgoed Velhorst zit sinds 2018 een biologische boerderij. Het echtpaar wil graag zo veel als mogelijk natuurinclusief boeren, gebruik maken van het aloude landschap met al zijn diversiteit op een zo verantwoord mogelijk manier zodat de gewassen goed kunnen groeien maar tegelijkertijd aan duurzaam beheer wordt gedaan. Staatsbosbeheer beheert 1500 hectare, hier maken 80 boeren gebruik van.

De Berkel komt uit Duitsland en stroomt via Eibergen, Borculo, Lochem naar Almen en Zutphen naar de IJssel.

Waterschap Amstel, Gooi & Vecht (Amsterdam)

Het waterschap wil een gespreksagenda op gaan stellen om het waterbeheerprogramma 2022 – 2027 op te kunnen stellen. Komend jaar zullen er gesprekken in de regio plaats gaan vinden aan de hand van vijf actuele thema's:

- 1: Grenzen van watersystemen
- 2: Kader Richtlijn Water
- 3: Innovaties
- 4: Meer projecten gezamenlijk op elkaar afstemmen en uitvoeren
- 5: Duurzaam

Het waterschap gaat een speciale installatie bouwen om groen gas uit rioolwater te winnen. Als de installatie over een jaar in gebruik genomen wordt kan er aan duizenden huishoudens voor huishoudelijk gebruik geleverd worden. Als grondstof dient het slib dat overblijft na het zuiveren van het rioolwater. De gemeente Amsterdam heeft als ambitie om in 2040 aardgasvrij te zijn.

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (Heerhugowaard)

Verbeteren van de dijk rond de Starnmeerpolder. De Starnmeerpolder heeft een grote dorpskern: Marken – Binnen, aan de noordzijde loopt het Noord - Hollandskanaal

De dijkversterking van de afgekeurde dijkvakken tussen Amsterdam en Hoorn zal enkele jaren in beslag gaan nemen. Wat hierbij van belang is dat er langs het dijktracé enkele beschermde dorpsgezichten liggen (Durgerdam).

Waterschap Rivierenland (Tiel)

Op het Landgoed Mariënwaardt (Beesd) is het historische gemaal Tricht verplaatst. De verplaatsing was nodig om het gemaal te vernieuwen en uit te kunnen breiden. Het gemaal is 100 jaar geleden gebouwd en een rijksmonument. Aan het eind van het jaar zal het historische gemaal weer worden teruggeplaatst.

Waterschap Scheldestromen (Middelburg)

Zoet water vasthouden is een aanhoudend probleem op de Zeeuwse eilanden en in de kleibodem. De grond in Zeeland zit vol met zilt water. Om daar verandering in te brengen loopt er momenteel een proef om zoetwater ondergronds op te slaan en deze watervoorraad bij droogte te kunnen gebruiken. Bij Kruiningen is een waterhouderij (drainstore) aangelegd als onderdeel van de Proeftuin Zoet Water Zeeland. Het akkerbouwland met een oppervlakte van 25 hectare is opgesplitst in zes deelvelden met ieder een eigen waterput. Dat er zes

deelgebieden zijn aangelegd komt door het natuurlijk hoogteverschil in het hele perceel. Er is een drainagesysteem aangelegd met een lengte van 50 km. De proef moet uitwijzen of dit een oplossing is om de landbouw in Zeeland rendabeler te maken als er meer zoetwater beschikbaar is. Na 200 jaar water van het land weg te pompen naar de Noordzee wordt nu bewust gekozen voor het vasthouden van water. Een verandering in het denken in de Zeeuwse landbouw maar met de droge zomers van 2018 en 2019 nog vers in het geheugen geen overbodige luxe. Aan de proef doen de gemeente Reimerswaal, het waterschap en Rijkswaterstaat mee.

De Vereniging voor Waterstaatsgeschiedenis wil in de komende jaren aandacht besteden aan historische feiten die het vakgebied raken:

2020: Overstroming van de grote rivieren in 1820

2021: Sint Elisabethsvloed (1421)

2022: Afsluiten van de Kromme Rijn (1122)

2022: De Haarlemmermeer viel droog (1852)

2022: De (Oude) Hollandse Waterlinie bestaat 350 jaar (1672)

2024: Volledige ingebruikname Blankenbergtunnel tussen de A-15 en A-20

2025: 1825 Overstroming langs de Zuiderzeekust (Land van Vollenhove)

2025/ 26: Overstroming grote rivieren die begon op 19 december 1925 maar liep door naar 1926

2030: Begin aanleg van de Stelling van Amsterdam (1880)

Data:

„Waterwereldexpositie” in het Jopie Huisman Museum, Noard 6 Workum
(*Museum tot nader order gesloten*)

19 maart 2020: VoorJaarsSymposium VU Amsterdam, **Vanwege maatregelen rond Covid 19 gaat dit niet door.** Als alle beperkingen zijn opgeheven zal nagegaan worden of deze bijeenkomst alsnog georganiseerd kan worden

Tentoonstelling „Koele Wateren” Stedelijk Museum Zutphen, 's Gravenhof 4 (*Museum tot nader order gesloten*).

Op 24, 25 en 26 juni 2020 zal de Water History Conference worden gehouden. Evenals de twee voorgaande edities zal deze bijeenkomst plaatsvinden in Delft, in hoofdzaak op de TU Campus.

In 2020 wordt van 2 tot en met 5 september de European Association for Urban History in Antwerpen gehouden.

8 oktober 2020: Lustrum Symposium VWG/ SSF Geertekerk, Geertekerkhof 23 3511 XC Utrecht, aanvang 14.00 uur; plm. 15 minuten lopen vanaf Utrecht Centraal, of buslijn 2 (vertrek busplatform centrumzijde) tot Catharijneconvent en 6 minuten lopen.

2 december 2020: Herman Havekes spreekt de inaugurele rede uit bij het aanvaarden van zijn ambt als hoogleraar eveneens in Utrecht

Oproep:

Mochten er wijzigingen in uw adressering zijn door verhuizing of het mailadres wilt u die dan doorgeven aan: info@waterstaatsgeschiedenis.nl . Helaas komt het voor dat het tijdschrift of een mailbericht naar een verkeerd adres wordt gestuurd.

Ten aanzien van berichten en mededelingen:

De Nieuwsbrief verschijnt 1 x per maand, het streven is op of kort na de 15^e van de maand. Mocht u mededelingen willen laten opnemen dan is het prettig als u hier rekening mee wilt houden.

Berichten die u wilt aanleveren voor plaatsing op de website: berichten zullen (als er aanbod is) op vrijdag worden verzonden aan de webmaster.

Vincent Erdin
Secretaris VWG
16 maart 2020